

28. aprili 2022

UPA2022/121

Meeqqat 18-nit inorlugit ukiullit kinguaassiuutitigut atonerlunneqarsimasut, taakkunungalu angajoqqaajusut/akisussaasut, tarnip nakorsaaniq piaartumik ikiorserneqarnissamik periarfissaqalernissaannik pisinnaatitaaffeqalernissaat pillugu nassuiaasioqqullugit Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Misissuineq periuserineqarsinnaasunik saqqummiussisussa q pivirusunngornissaanullu pisariaqartinneqartunik takussutissiisussa, tamatumani aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai ilanngullugit, kingusinnerpaamik UKA2023-qarnerani Inatsisartunut tunniunneqassaaq.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokratit)

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut, Demokratineersup Anna Wangenheimip Inatsisartunut qaqitaa, Siumumit ima oqaaseqarfigissavarput:

Meeqqat 18-inik ukioqalersimangitsut kinguaassiuutitigut atonerlunneqarsimasut - taakkulu isumassuisuisa - tarnip nakorsaaniq ikiorserneqarnissaminnut pisinnaatitaaffeqalernissaat pillugu periarfissanik qulaajaasoqarnissaannik siunnersuuteqartup Naalackersuisunut suliaqaqqusinera Siumumit tapersorsorsatigu aallaqqaatigalugu oqaatigissavarput.

Nunatsinni tarnikkut ikiorsiissuteqarneq ilungersunarluinnartumik inissisimavoq. Tamanna siunertaqannginnermik pissuteqarnerunani, ilinniarsimasunik sulisussaaleqinermik tungaveqarneruvoq. Ukiuni kingullerni pineqartoq pillugu pisariaqartumik misissuisitsisoqarsimavoq, kingullertigut MIO-p suliniuteqarneratigut, VIVE¹ (Danmarkimi atugarissaarnissaq pillugu ilisimasaqarfik) 2021-mi qanoq pisariaqartitsisoqarnera pillugu misissuisimavoq.

Misissuinermi ilaatigut inernilunneqarpoq, ilisimatusarnerup takutikkaa, kinguaassiuutitigut atonerlugaasimaneq inuusuttullu arlalinnik ajornartorsiuteqarnerat erseqqissumik imminnut ataqatigiissut, - soorlu siusissumik annertuumillu imigassamik atuilersarneq, siusissukkut naartulersarnerit meerartaartarnerillu, meeqqat atuarfiata kingorna ilinniagaqanngitsoortarneq, inuunerup annikitsumik naammagisimaarnera aamma imminut ajortumik isigineq pilersartoq.

VIVE-p misissuinerattaq oqariartorpoq, annertuumik tarnikkut sanngiiffeqarnermut ilanngullutik ersiutaassut, inuusuttut akornanni imminut toqunniarluni eqqarsateqarnerit imminullu toqoriartarnerit annertuut pilertartut. Pitsaaliuilluni suliniutit meeqqat inuusuttullu amerlanerit peroriartornerminni pitsaasunik atugassaqartitaanerminnik misigisaqarnissaannut

¹ <https://www.vive.dk/media/pure/16603/6492071>

qularnaareqataasinnaasut misissuinermit naqissuserneqarpoq, minnerunngitsumillu inersimasutut ajunngitsumik peqqinnartumillu inuuneqalernissamut pitsaaliuinerit aqqutissiueqataasartut.

Siunnersuuteqartullu ujartugaa, sukkasuumik aporfilersorneqanngitsumillu tarnip nakorsaaniit ikiorserneqarsinnaanngornissaq, Siumumit paasilluarparput tapersorsorluinnarlutigulu. Aporfilli annersaat tassaavoq, nunatsinni tarnip nakorsaaniit annertuumik amigaateqaratta, taamaattumillu siunertalersuisimanerit ajunngissinnaagaluartut, suliassaq piviusumik inuiaqatigiittut naammassiuminaatsittaripput.

Tamatumali qanoq qaangerniarsinnaanera eqqartoqqissaassallugu pingaaruteqartutut isigaarput, periarfissanillu ujartuinissami sulinissamut tunngatillugu, eqqarsaatigeqqissaarneqartariaqartut ilaattut isigaarput, attaveqaatit atorlugit ikiorserasuarneqarsinnaanerup - ataavannerusumillu ikiorserneqarsinnaanerup – nalilersoqqissaarnissaa aqqissuussamillu periarfissanngortinneqarnissaa. Nunani allani nalinginnaasunngoriartorput, attaveqaatit atorlugit ikiorserneqartarneq. Uagullu nunatsinni tarnip nakorsaattut ilinniarsimasut, kalaallisullu oqalussinnaasut killeqartumik nukissatsit pigitillugit, periarfissaq tamanna qanoq inerisarneqarsinnaanera nalilersoqqissaassallugu tulluassasutut Siumumit isumaqarfigaarput.

Meeqqat kinguaassiuutitigut atonerlunneqarsimasut tarnip nakorsaaniit sukkanerpaamik ikiorserneqapallattussaapput, pingaartumik kingusinnerusukkut ersiutissai inuup annertunerujartuinnartumik nanertuutsigalugit inuuneqalinnginnissaa tamatta pingaartikkutsigu.

Taamaattumik nuannaarutigaarput suliamut uunga, pisariaqavissuumik naammassineqartariaqartumut periarfissatigullu ujartuiffigisariaqartumut, Naalakkersuisut nassuiaasiortoqarnissaanik isumaqataallutik akissuteqaatiminni oqariartormata. Naalakkersuisut suleriaqqinnissaanni naatsorsuutigaarput, maannamut ilisimalikkat tunngavigalugit suleriaqarnerit ingerlanneqassasoq, assersuutigalugu VIVE-p "Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu tarnikkut ikiorserneqarnissamut periarfissaat" pillugu nalunaarussiaat 2021-meersoq ilanngullugu.

Siumumit taamak oqaaseqarluta ataatsimiititaliamut suliap ingerlaqqinnissaa kaammattuutigaarput.

Hans Peter Poulsen, Siumut